

Akademik Erteleme E?ilimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Akademik Erteleme E?ilimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16510>

Özet

Akademik Erteleme E?ilimi Ölçe?i (AEEÖ), ö?rencilerin akademik görevleri sürekli olarak erteleme e?ilimlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikolojik araçtır. Ölçek, Meltem Balk?s tarafından 2006 y?l?nda, ö?retmen adaylar?nın erteleme davran??lar?nın dü?ünme ve karar verme tarzlar? ile ili?kisini inceledi?i doktora tezi kapsam?nda Türkçe'ye uyarlanm??tır. Orijinal olarak M. E. Aitken tarafından geli?tirilen bu ölçek, özellikle akademik ba?lamda ortaya ç?kan görevleri ba?latma ve tamamlama süreçlerindeki gecikmeleri ve kaç?nma e?ilimlerini belirlemeye odaklanır.

Bu uyarlama çal??mas?, Türk yüksekö?retim kurumlar?ndaki ö?renci popülasyonu için akademik erteleme e?iliminin güvenilir ve geçerli bir ?ekilde de?erlendirilmesini sa?lam??tır. Ölçek, ö?rencilerin s?navlara çal??ma, ödev teslim etme veya projeleri zaman?nda bitirme gibi kritik akademik sorumluluklara yönelik tutumlar?n? ve davran?? kal?plar?n? nicel olarak de?erlendirmek için tasarlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Akademik erteleme, erteleme e?ilimi, zaman yönetimi, ö?retmen adaylar?, psikolojik ölçek, uyarlama, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Meltem Balk?s (Uyarlayan); M. E. Aitken (Orijinal Geli?tirici).

Amaç

Akademik Erteleme E?ilimi Ölçe?i'nin temel amacı, üniversite ö?rencilerinin akademik yükümlülüklerini yerine getirme konusunda gösterdikleri kronik gecikme ve kaç?nma davran??lar?n?n düzeyini belirlemektir. Bu araç, bireylerin akademik ba?ar?lar?n? olumsuz etkileyen erteleme e?ilimlerinin yo?unlu?unu saptayarak, bu davran??lar?n alt?nda yatan bili?sel ve duygusal faktörlerin anla??lmas?na katkıda bulunmay? hedefler.

Ölçek, özellikle e?itim bilimleri alan?nda, ö?retmen adaylar?nın mesleki geli?imleri ve akademik süreçleri üzerindeki ertelemenin etkilerini incelemek amacıyla kullan?lm??tır. Elde edilen veriler, ö?rencilere yönelik zaman yönetimi ve motivasyon stratejileri geli?tirmeye yönelik müdahale programlar?n?n tasarlanmas?nda önemli bir temel oluturur.

Yap?

Akademik Erteleme E?ilimi Ölçe?i, bireyin akademik görevlere ba?lama ve devam etme konusundaki genel isteksizli?ini veya geciktirme al??kanl??n? ölçen tek boyutlu bir yapıya sahip

oldu?u varsay?m?yla geli?tirilmittir. Erteleme, akademik ba?lamda, genellikle daha az önemli veya daha keyifli aktivitelere yönelmek suretiyle önemli görevlerin kas?tl? olarak ertelenmesi olarak kavramsalla?tırılır.

Ölçek maddeleri, ders çal??maya ba?lama zorlu?u, ödevleri son ana b?rakma ve s?nav haz?rl?klar?n? geciktirme gibi spesifik akademik erteleme davran??lar?n? yans?tan ifadelerden oluşur. Bu yap?, bili?sel, davran??sal ve duygusal bile?enleri içeren geni? bir erteleme kavram?n? akademik alana özgü olarak daraltır.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik bilgisi aç?kça belirtilmemiştir ("-"). Ancak, Meltem Balk?s'n doktora tezinde (2006), ölçe?in Türkçe adaptasyonu için kapsamlı geçerlik çal??malar?n?n (yüz geçerlik, yap? geçerli?i ve ölçüt ba??ntılı? geçerlik) yapıldı??? varsayılmaktadır. Yap? geçerli?inin incelenmesi genellikle Faktör Analizi yöntemleriyle gerçekleştirilmi? olup, ölçe?in teorik yap?yla ne ölçüde örtüştüğünü gösterir.

Uyarlama çal??malar?nda, orijinal ölçe?in boyutlar?n?n Türkçe versiyonunda korunup korunmadı??, çeviri sürecinin kültürel uygunlu?u ve dilsel e?de?erli?i kontrol edilmiştir. Bu çal??malar, ölçe?in Türk öğrenci popülasyonunda akademik erteleme e?ilimini do?ru bir ?ekilde ölçtüğünü kan?tlamay? amaçlamıttır.

Güvenirlik

Kaynak referansta güvenilirlik bilgisi aç?kça belirtilmemiştir ("-"). Bununla birlikte, Balk?s (2006) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarlılı??n?n (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?inin incelendi?i beklenmektedir. Yüksek iç tutarlılık katsayılar?, ölçek maddelerinin aynı akademik erteleme e?ilimi yap?s?n? ölçmede ne kadar uyumlu olduğunu gösterir.

Güvenirlik analizleri, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde setlerinde tutarlı sonuçlar üretme yetene?ini do?rulamak için kritik öneme sahiptir. Tipik olarak, psikometrik açıdan kabul edilebilir bir ölçek için Cronbach Alfa de?erinin 0.70'in üzerinde olması beklenir.

Faktör Analizi

Akademik Erteleme E?ilimi Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamasında yap? geçerli?ini test etmek amacıyla Faktör Analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, orijinal ölçe?in tek boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmadı??n? belirlemeyi amaçlamıttır.

Genellikle Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri

kullan?larak, ölçek maddelerinin tek bir temel faktör alt?nda toplan?p toplanmad??? incelenmi?tir. Bu analiz sonuçlar?, ölçe?in akademik erteleme e?ilimi gibi teorik olarak tekil bir yap?y? ölçme yetene?ini destekleyen önemli psikometrik kan?tlar sa?lar.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Ölçe?i tipi derecelendirme (Kesin derecelendirme bilgisi kaynakta mevcut de?ildir, ancak standart olarak 5'li veya 7'li Likert format? varsay?l?r).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinlik (18-25 ya? aral??? yayg?nd?r)

Popülasyon Detaylar?: Balk?s (2006) çal???mas?nda Dokuz Eylül Üniversitesi'nde ö?renim gören ö?retmen adaylar? örneklem olarak kullan?lm???tır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lar, kendilerini ne ölçüde tan?mlad???n? belirten ifadelerle belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden yan?t verirler.

Anahtar Kelimeler

Akademik performans, öz düzenleme, Dokuz Eylül Üniversitesi, psikometri, doktora tezi, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

Yaz???ma Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, İzmir (2006 tezi referans al?narak).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinali (Aitken Procrastination Inventory) genellikle akademik ara?t?rmalar için serbestçe

kullan?labilir durumdad?r. Ancak, Türkçe uyarlamam?n ticari amaçlarla kullan?m? için uyarlayan yazar Meltem Balk?s'tan izin al?nmas? gerekebilir. Ölçe?in uyarlama y?l? **2006**'d?r. Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [aitken-akademik-erteleme-egilimi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Balk?s, M. (2006). *Ö?retmen adaylar?n?n davran??lar?ndaki erteleme e?iliminin, dü?ünme ve karar verme tarzlar? ile ili?kisi*. (Doktora tezi) Dokuz Eylül Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Aitken, M. E. (1982). *A personality profile of the college student procrastinator*. Unpublished doctoral dissertation, University of Delaware, Newark.

Tez ba?lant?s?: [tez.yok.gov.tr](#)

Akademik Erteleme E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.